Богдан Чалий

Як Барвінок та Ромашка у вирій літали...

Богдан Чалий

Як Барвінок та Ромашка у вирій літали...

ВИДАВНИЦТВО ДИТЯЧОЇ ЛІТЕРАТУРИ «ВЕСЕЛКА»
Київ 1968

У—2
Ч—16

Ця книга — нова зустріч з давнім другом юних читачів — Барвіночком Хрещатим. І не тільки з ним, а й з Ромашкою, відважною дівчинкою. А ще з коником Дзвоником та з усіма родичами Гарбузовими зустрінуться читачі в новій казці Богдана Чалого. Дія відбувається й на рідній Барвінковій землі, і на острові Тулумбас, куди прилетіли на лелеках наші герої...

Малюнки
В. ГРИГОР'ЄВА ТА К. ПОЛЯКОВОЇ

Мов димок, повився заспів
Під дубами в Кончі-Заспі,
В тиху пору світанкову,
Коли місяць збив підкову.
Наче бджілка волохата,
Забриніла ранком хата.
Над полями, над лісами
Задзвеніла голосами.
Гнат старий з малим Іванком
Привітались з добрим ранком.
Гнат погнав корову з двору
Повз берізку білокору.
А Орися біля печі
Варить кашку для малечі.
Запарує швидко кашка,
Розпочнеться й наша казка.

I

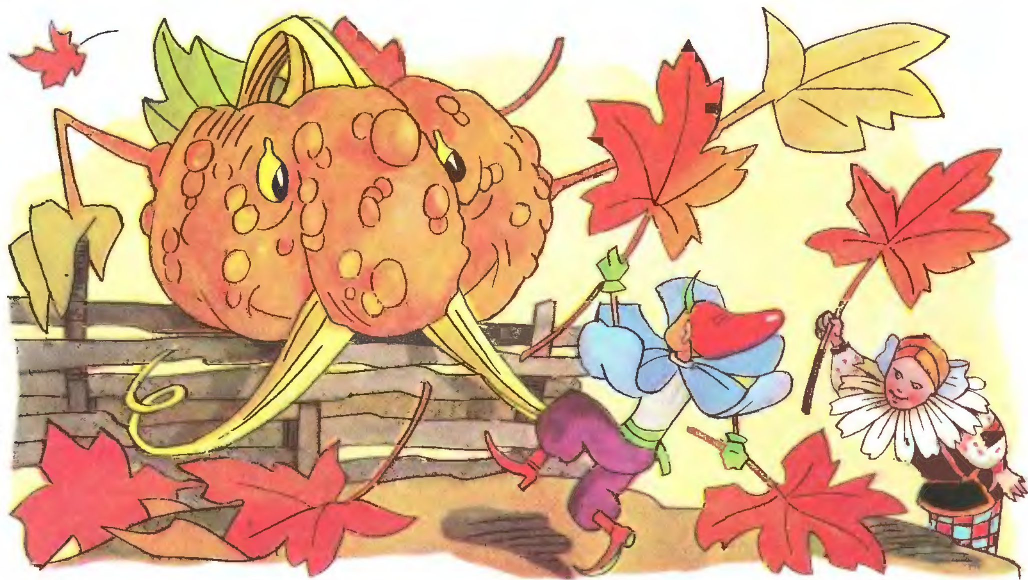
Але хто це там на дубі,
Придивіться, дітки любі?
У гнізді завмер лелека,
Небо п'є, мов воду з глека.

Ще аж троє підлетіло.
Буде казка! Буде діло...
Поторкалися дзьобами,
Притулилися лобами.
Погули, пошепотіли,
Вниз до озера злетіли.
Тут вітрець повіяв з лугу,
Аж присвиснув:
«Хугу! Хугу!»
І в лелек, немов намистом,
Сипонув багряним листом.
Річ таку птахи з журбою
Повели поміж собою:
— Зникло літо, як забава.
— Розкошує осінь-пава.
— Молодиця гарна й модна,
Тільки вдачею холодна!
— Чуєш? Жабка сумно кумка.
Про зимівлю в жабки думка.
Жде і нас, браток лелека,
В теплий вирій путь далека.
— До весни, Вітчизно мила!
Виручайте, дужі крила!
Збір загальний — за Плютами,
В луговині, за хатами.
— Постривайте! — мовив
старший.—
Поки ще ми не на марші,
Політаймо над городом,
Попрощаймося з народом.
Та розбіглися, злетіли,
Наче Анти, наче Іли.

II

Дід Гарбуз у ту хвилину
Задивився на калину.
Козирком приклав долоню:
— Ой, яка ж ти красна, доню! —
Враз Гарбуз, як зарегоче,
Щось за лисину лоскоче.
Чи комашка, чи то муха
Дідусеві пестить вухо.
Дід по лисині як лясне! —
Щось майнуло вельми красне.
Сіло-впало на долоні —
Тільки спалахи червоні.
Придививсь — листочок з клена.
Хоч би смужечка зелена!

Дід підніс його, мов книжку:
— Ах, розбійнику-опришку!
Та невже ж минуло літо,—
Простогнав він сумовито.
Зліз на тин, гукнув: — Барвінку!
Наступила осінь, синку! —
Між травинок-луговинок
Жваво вигулькнув Барвінок.
Став, веселий, перед дідом.
А за ним — Ромашка слідом.
Привітались до старого,
Застрибали кругом нього.
— Не бачили ми зроду
Звабнішої краси.
Дідусю, аж палають
Левади та ліси!

А терну, а шипшини —
Бери хоч цілий віз.
Жовтенькі відлітають
Метелики з беріз.—
Дід дістав з кишені люльку
І пустив димову кульку.
— Відбуяло, дітки, листя.
Все до часу, все до місця.
Вже й зима не за горами
Із снігами та вітрами.
Вкриє землю ковдра біла,
Щоб земелька відпочила.—
Аж зіщулилась Ромашка,
Затремтіла, як комашка:
— Та невже, дідусю, холод
Упаде на нас, як молот?
— Не журись! Пора осіння
Заховає нас в насіння.
Тепло в кожній насінинці,
Мов дитинці в кожушинці...
Рушим в запічок, до хати,
Будем солодко дрімати.
А як ряст укриє луки,
Нас людські пробудять руки.
Щоб могли ми, наче діти,
Знову сонечку радіти.
— А птахи,— спитав Барвінок,—
Влізуть теж до насінинок? —
Дід обняв його за плечі:
— Є в природі мудрі речі!
Всі птахи, літати дужі,
Утікають геть від стужі.
Птаству — небом шлях відкрито
В ті краї, де вічне літо.
Підстрибнув Барвінок пружко,
Мало з ніг не збив подружку.
— Звідкіля це вам відомо,
Ви ж завжди, дідусю, вдома! —
Дід Гарбуз пригладив вуса:
— Не кінчав я, синку, вуза.
Та пізнав цікаві штуки
З географії-науки.
Ця наука, серцю мила,
Землю всю мені відкрила:
Рідні гони для початку,
Потім Африку й Камчатку.
Про Австралію й Аляску
Я почув від неї казку.
Про далеку Антарктиду...
Закричав Барвінок: — Діду!
Я б хотів помандрувати,
За морями побувати!
Та не в казці, а на ділі!
Поки в нас тут... заметілі.
Скільки буде кілометрів
До тропічних буйних нетрів? —
Дід Гарбуз розреготався,
Аж тинок захилитався.
— То не жарти і не смішки,—
Років зо три, коли пішки!
Як підеш навколо світу,
Не одну проносиш свиту.
В теплім колі, дітки, тута
Нам зима минеться люта.

Ну, а поки осінь ходить,
Будем підсумки підводить.
Проведем останні збори
І з піснями до комори! —
Дід Гарбуз на цьому свиснув,
Аж на плоті глечик тріснув.
І на заклик той відразу
Збіглись всі до перелазу.
Ось Часник у новій свиті
І Редиски в оксамиті.
Дядько Хрін з Горохом-другом
По городі чешуть цугом.
Ось і Сонях поряд з Маком,
І Квасоля з Пастернаком.
Пастернак схопив цимбали,
Всі городні заспівали:
— Працювали ми завзято,
Бо для нас робота — свято.
Коло рідної землі
Не зважай на мозолі.
— Кожен знає, що без праці
Не змайструєш навіть цяці.
Ні стільця, ні літака,
Ні шурупа, ні гвіздка!
Дід Гарбуз гукнув: — Побачим!
Непереливки ледачим!
Гей, Барвінку, акурат
Викликай усіх підряд. —
Вмить Барвінок жвавий писок
Устромив у довгий список:

— Слово має... трудівник...
Просим, дядечко Часник! —
Трусонув Часник той чубом,
Гордо блиснув білим зубом.
Сміло й гордо взявся в боки
І вперед ступив два кроки:
— Я від роду і до роду
Часничок даю народу.
Наче полька з гопаком,
Дружить сало з часником.
А натреш хлібця скоринку
Прямо з печі... Га, Барвінку?
А до свіжого борщу
Як приправу затовчу! —
Мовчки всі ковтнули слинку.
Дід Гарбуз сказав: — Барвінку!
Часниченко цей, лишень,
Корисніший за женьшень! —
Всі на цьому зліва й справа
Закричали: — Слава! Слава!
Часникові всяк радів.
Вийшов Соняшник з рядів:
— Рапортую, друзі вірні,
Маю зернятка добірні.
Начавлю аж дві сулії
Променистої олії.
Ця олійка щось та важить.
Можна все на ній підсмажить.
Свіжу рибку і млинці,
Деруни і голубці.
Що й казати — добра справа! —
Знову всі гукнули: — Слава! —

Підстрибнули від землі
Дві Редисочки малі:
— Наша справа виробляти
Свіжі соуси й салати.
Заправляєм, що не ранок,—
Вітамінів кілька банок.
Вже готові бодні три
Соковитої ікри.
Помогли нам в цьому ділі
Баклажаники дозрілі,
Дядько Перець і Томат,
І Укроп, Петрущин брат.
— Слава! — чуть з усіх сторін.
Вилітає в коло Хрін:
— Потрудивсь і я на славу,
Добру винайшов приправу.
Гордо в місто відвезу —
Не один утре сльозу.
До м'ясця, до холодцю
Всяк проситиме хрінцю.
Хто не вірить, хай нюхне.
В маяки пишіть мене.—
Мовив так — і витяг терку,
І натерся в макітерку.
Всі схопились за носи:
— З ним і гемона з'їси!
— Потрудився й Хрін за трьох! —
З гурту вискочив Горох:
— Я відправлю в магазин
Триста тисяч горошин!
Кожна кулька, як горіх.
Супу вистачить на всіх!

— Слава! Слава! Це ж чудово! —
Тут Ромашка просить слова.
Уклонилась. В білій льолі.
Тихо мовила поволі:
— Труд мій, друзі, невеликий.
Я роблю з травичок ліки.
Із шавлію, з чебрецю,
З материнки, з ялівцю.
А від жовчі й живота —
З бузинового листа.
Знов гукнули: — Слава! Слава! —
Мнеться лікарка русява:
— А з Барвінком — теж труди.
Він слухняний не завжди.
Сто сльозинок хлопчик витер,
Поки вивчив тридцять літер. —
Подививсь Барвінок скоса
І Ромашку — смик за косу.
Хтів тікати, поки гомір.
Та часник схопив за комір.
Наїжачився й Гарбуз.
Уперед ступив, як туз:
— Ну, Барвінку, ось «Буквар».

Щось по-писаному вшквар!
Де і взявся той «Букварик».
Став Барвінок, мов комарик.
А Ромашка, мов зоря,
Розгортає «Букваря»:
— Що за буква?
— Півжука.
— А точніше?
— Буква «КА».
— «ХА», як муха.
— А оце?
— «О» — кругленьке, мов яйце.
Почесав малий за вухом
І пальнув єдиним духом:
— «ЖЕ» — засушений жучок.
«ЧЕ» — залізний гапличок.
«Ю» — турецький барабан.
«ША» — справжнісінький
паркан. —
Що зчинилось! Шум і жарти.
Дід Гарбуз ковтнув півкварти
Бузинової роси
І сказав: — Герой єси!

Раптом — хмара це чи крила? —
Сонце щось на мить закрило.
Тінь упала з високості.
То летять лелеки в гості.
Сіли-впали край дороги
Довгоносі, довгоногі.
Похилилась рогоза.
Підійшли до Гарбуза.
— Здрастуй, сонечко-город,
Зелененький наш народ! —
Другий мовив: — З вами рай,
Та тікаєм в дальній край. —
Третій: — Осінь підійшла.
Летимо шукать тепла. —
А Барвінок: — Де ж той вирій?
— За морями, в далі сірій. —
Уклонивсь птахам Барвінок,
Притуливсь до їх пір'їнок:
— Ой, візьміть, коли не важко,
В теплий край мене й Ромашку!
Треба й нам побачить світу,
Щоб поліпшити освіту. —
Підібгав лелека ногу.

Чути в голосі тривогу:
— Ой, Барвіночку, не раю
Відлітати з диво-краю.
Та заморська сторона,
Мов під ноги борона.
Жодна пташка лісова
На чужині не співа. –
Другий виступив лелека:
— І в польоті небезпека.
Не злякаєшся, коли
Нападуть на нас орли?
В пазурах загинуть можна.
Путь далека і тривожна. —
Але вийшов третій птах
З добрим словом на вустах:
— Коли ти такий завзятий,
Нам не важко. Можем взяти.
От так диво: між зірок
Географії урок! –
Тут Часник ударив в поли:
— Та навіщо? Та ніколи!
Та куди? Та що це ви?
Щоб поїли їх леви?

Крокодил чи бегемот —
Це тобі не цар Осот! —
Тупнув чоботом Гарбуз,
Аж каблук у землю вгруз:
— Хай побачать дальній світ
І складуть нам щирий звіт.
Скільки вражень, скільки мрій...
Ех, шкода, що я старий!..—
Підхопив Барвінок спис,
Почоломкав діда в ніс.
Перед мудрим Часником
Тричі скочив гопаком.
І, мов вершник у сідлі,
Загойдався на крилі.
Поряд всілася й Ромашка,
Запитала: — Вам не важко? —
А лелека: — Жарти кинь! —
І підскочив, наче кінь.
Відвернулися Редиски,
Рукавом утерли слізки.
Навіть в дядька Часника
Відібрало язика.
Вкрай схвильований Гарбуз
Лопушаний зняв картуз
І сказав: — Синашу мій!
Ось вам вузлик чарівний.
Знай, Ромашко, знай, Барвінок,
В ньому жменька насінинок.
В час навальної біди
До землі їх приклади.
І відразу ж, як один,
Ми зростем із насінин.

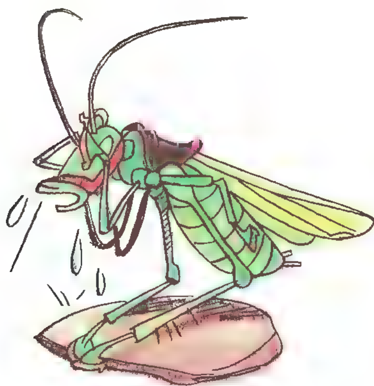
І Ромашечці й тобі
Допоможем, далебі.
Та прийдем ми лиш на мить.
Бо в чужині нам не жить!
Отже викличеш ти нас
В час трудний і тільки раз.
От і все. Тримай, Барвінку! —
Підхопив малий торбинку,
До грудей притис її.
Мовив: — Рідні ви мої...

Ждіть додому нас у квітні,
Як настануть дні привітні! —
І лелечий ватажок
Тупу-тупу на лужок.
Піднялися вгору вже,
Коли чують, хтось ірже.
Вельми жалісно сюрчить.
Підстрибне і далі мчить.
Коник Дзвоник там, внизу,
Проливав гірку сльозу...

III

Вітер стогне, вітер свище.
Піднялись лелеки вище.
Мерехтять внизу хатки,
А машини, мов жучки,
Над привіллям тополиним
Потяглися рівним клином.
В голові — ватаг старий.
Дисципліна. Рівний стрій.
А Ромашка, а Барвінок?
Лиш носи стирчать з пір'їнок.
Позирають з висоти
На дороги, на мости.
Як прорізали хмаринку,
Стало весело Барвінку.
Ущипнув він ватажка,
Ніби давнього дружка.
— Гей, Барвінку, як в польоті?
— Та кручусь, як рак на плоті!
— Гей, Ромашко, як летиться?
— Ніби мариться чи сниться! —
Ватажок крилом колише:
— Придивляйтеся пильніше!
Ген, внизу, стрічки блакитні.
То річки хлюпочуть рідні.
Там і Прип'ять-чарівниця,
І Сула, і Роставиця.
Річка Псьол з Удай-рікою
Журно машуть осокою.
А Десна в ясній хустинці
Шле нам усмішки-гостинці...

Річка Оржиця хлюпоче.
Щось Ірпінь гукнути хоче...
Загримів Дніпро в роздоллі:
Нам бажає щастя й долі.
Там внизу, мов гуси білі,—
То в садочках села милі:
Семипілки, Яблунівки,
Острожани, Кіпті, Нивки!
Як піднятись трохи вище —
Видно буде й Городище.
Навіть Шполу, навіть Груню,
Навіть нашу рідну клуню.

Закричав Барвінок: — Пташе!
Все це любе, все це — наше!
Ой, до чого ж ти вродлива,
Наша земле, горда ниво! —
А Ромашка: — Щось неначе
По полях за нами скаче.
Гляньте, мчиться без дороги
Щось зелене й довгоноге.
Пролітали Яготин —
Стрибонуло через тин.
Пролітали Бровари —
Скік-поскік через двори.
Мчить хутчіше за авто
Коник Дзвоник, більш ніхто!

Мчить, як вихор над ланами,
Мчить за нами, хоче з нами!
Певне, впрів, а хвіст трубою.
Заберім його з собою.
— Кінь? У вирій?
Щось новеньке!
— Та воно ж лоша маленьке!
— Не турбуйтеся, кру-кру!
Я лошатко підберу! —
Птах сусідній на хвилину
Відривається від клину,
Швидко падає униз,
На землі лякає кіз.
Потім знову лине в клині
З мужнім коником на спині.
Клин продовжує політ.
На чолі в Барвінка піт,
Бо чим далі, тим жаркіше.
Вже й лелека важко дише.
— Щось під нами неозоре!
— То, Барвінку, Чорне море!
А за морем ще моря...
— Дай, Ромашко, сухаря!
— На льоту не можна їсти.
Для обіду треба сісти!
— Може, спустимось, лелеко?
— Вже Барвінку, недалеко.
Лиш два моря перелéчу,
Там і скину вас, малечу.
— Бачу смуги й білі плями...
— Гори, хлопчику, під нами.
— Ой, птахи, піддайте жару —
Грозову проходим хмару! —
І під сонечком, вгорі,
Стало темно, як в норі.
Вдарив грім, немов з гармати,
Потім темряву на шмати
Блискавиця рознесла.
Заревла негода зла.
Злива б'є. Сидіти слизько.
Гримонуло зовсім близько.
Знов удар. І ще удар.
Ледве вирину ли з хмар.
— Ну, живі, не змило, дітки?

— Дуже змерз, промок до нитки...
Проковтнув би цілий книш...
Згаснеш, поки долетиш! —
Враз лелеки загули:
— Приготуймося. Орли! —
Вгору глянули, а звідти,
Мов фашистські месершміти,
Грізно виплили орли
І пікірувать пішли.
Розіп'яли кігті ласо,
Шматувать готові м'ясо.
Розчепірили дзьоби,
Наїжачили лоби.

Вдало зграя перестріла.
У лелек вологі крила,
Знають недруги лихі,
Що стомилися птахи.
Тих орлів не менше сотні.
Мчать розбійники висотні,
Грає сонце на дзьобах.
Ну, страшні, як на гербах.
А лелеки наші любі —
Це ж славетні миролюби.
По лугах пасуть телят,
Носять людям немовлят,
Ще й по селах, нам на втіху,
Прикрашають рідну стріху.
У лелек – ні кігтів грізних,

Ані мідних, ні залізних,
Ані м'язів наливних.
Тільки й є, що розум в них!
Знав ватаг: сумні прикмети.
Проскрипів: — Готуй багнети!
Може статись, що носи
В нас не тільки для краси! —
А тим часом ближче й
ближче
Стогне велетень-орлище,
Мчить згори на ватажка
Авіація важка.
Тут і в нашого Барвінка
Чуб змокрів, упріла спинка.
Але він згадав про спис
І задер сміліше ніс:
— Не ховатимуся в пір'ї,
Коли ворог на подвір'ї!
Щоб, Ромашко, не було...
Ну, тримайся за крило!
Пам'ятай, що я з тобою! —
Ватажок гукнув: — До бою! —
І навстріч орлу поніс
Свій червоний гострий ніс.
Ловко дав угору свічку
І під бік орлові шпичку!
Жалюгідним став пірат.
А летів, як на парад!
Всі лелеки так же само
Вдало штурхали носами.
І лелеки, і орли
Воювали, аж гули.

Ніби поночі сузір'я,
Мерехтіло в небі пір'я.
Наче з воза лантухи,
В море падали птахи.
І Барвінок — верхом, низом
Безупинно штрикав списом.
Поряд знов — аж два орли.
З двох боків вони зайшли.
Ватажка штурмують дружно.
Бідоласі знов сутужно!
Він найбільшого під бік
З повороту ловко впік!
Другий крекче: — Зараз шию
Кігтем я тобі прошию! —
Та сяйнув Барвінків спис,
І пірат підбитий скис.
Аж затіпало орла.
Повернувсь і — дралала!
Придивились — вража зграя
Інший напрям вибирає.
Під крилом орел поніс
Бойовий Барвінків спис.
— Земляки! — гукнув Барвінок.—
Це ж славетний поєдинок!
Мирний птах... Бракує слів...
Розігнав таких орлів! —
Ватажок сказав: — Спасибі.
Й ти поміг. Відбились, ніби!
Ну, тепер долетимо,
Жаб заморських поїмо! —
Зашуміли дужче крила,
Мов наповнені вітрила.

Щось засяяло здаля.
Ось, Барвіночку, й земля!
Політали і — доволі.
Тулумбас на видноколі.
Перед вами — теплий край.
Для зимівлі справжній рай.
І повітря тут, і квіти,
І зелені вічно віти.
Соковитіших боліт
Споконвік не знає світ.
Лісу — вдосталь. Для початку
Ви собі збудуйте хатку.
Ну й живи та поживай.
Тільки в джунглях — не зівай.
Щоб по твані не блудили,
Бо з'їдять вас крокодили.
Тулумбас — не наш город.
Тут і лев, і бегемот. —
На посадку йде лелека.
Б'є в лице волога спека.
Друзям пальми шлють уклін.
Розвернувсь лелечий клин —
Приземлились на галяві,
Знов спокійні, величаві.
Першим — коника змело.
І Барвінок скік в сідло.
Зняв Ромашку, поряд садить.
Будить сонну, щось їй радить.
А лелека: — Прощавай.
Рідний край не забувай.
Відзимуєш, а потому
Шугонемо знов додому.
Ми ж — продовжимо політ
До тутешніх до боліт.

ТУЛУМБАС

IУ

Втрьох лишились подорожні
І щасливі, і тривожні.
Навкруги зелений вир,
Де ховатись може звір.
Скрізь дерева дивовижні
Вгору тнуть зелені стрижні.
Квіти... ніби волошки,
Та завбільшки, мов стіжки.
— Що за ліс, Ромашко люба?
Ні берізоньки, ні дуба!
Ні смереки, ні сосни,
Ні кислиць, ні бузини.—
А Ромашечка: — Ой нене!
Неспокійне серце в мене,
З чужиною віч-на-віч.
Наступає темна ніч.
Де ж ми спатимем, Барвінку?
— Зараз виберу місцинку! —
І Барвінок на коні
Трави витолок рясні,
Ще й листка в кущах нагледів,
Що сховав би і ведмедів.
— Ось тобі, Ромашко, й дім.
Добре поки що й на тім.—
Навалилась ніч зненацька,
Горобина, вовкулацька.
Небеса, мов чорне скло.
Десь завило, загуло.
— Що це, лишенько моє? —
А Барвінок: — Їсти є?

Коник Дзвоник без оброті
Засинав з травою в роті.
— Та які вже тут харчі!
Не поїли б нас вночі! —
У Ромашечки до паска
Приторочена запаска.
В ній — ковбаска, сіль, сальце
І одне круте яйце.
Як запахли різні страви,
Стало ясно: кепські справи.
У кущах з усіх сторін
Сотні дві очей-жарин.
— Ой, Барвінку, вельми лячно!
Не жував би ти так смачно!
— Запитай, що треба їм?
Я ще трохи попоїм. —
Дожував шматочок сала,
Вийняв з шапочки кресало,
Вдарив — іскри і луна.
Відступила звірина.
Взяв малий суху травичку,
Підпалив її, мов свічку.
І малих мандрівників
Ясен вогник освітив.
— А тепер, Ромашко, спати.
Зараз я стаю на чати.
Ранок променем сяйне,
Зміниш, дівчинко, мене.
Потім — коник. І так далі.
Тут звірята — не зухвалі,
Спи спокійно. При мені —
Насінинки чарівні! —

Засопіла вмить Ромашка.
Натомилась бідолашка.
А Барвінок все ходив,
Ніжки стомлені трудив.
Вдалині ревло й вищало,
Бубоніло і пищало.
Та боялося, либонь,
Вилізати на вогонь.
Догоряла швидко нічка.
Почали злипатись вічка.
Кинув ще трави в золу
І пішов будить малу.
Спить мала, зітхає важко.
Пожалів будить Ромашку.
Вбив з десяток комарів,
Сів і очі сам закрив.
Він і спав лише хвилинку,
Ще й не встиг пустити слинку,
Як відчув жорстокий біль.
Дужі руки — звідусіль.
Щось Барвіночка скрутило,
Уп'ялась мотузка в тіло.
Опинився між дерев,
Де лунав звірячий рев.
То, мабуть, гіпопотами.
Били в бубони — тамтами.
Хтось в кущах проговорив:
— Прив'яжіть до стовбурів.
— Що це — сон? — малий питає.
Ні, не сон. А вже світає.
З моря сонце вирина.
Зникла в лісі звірина.

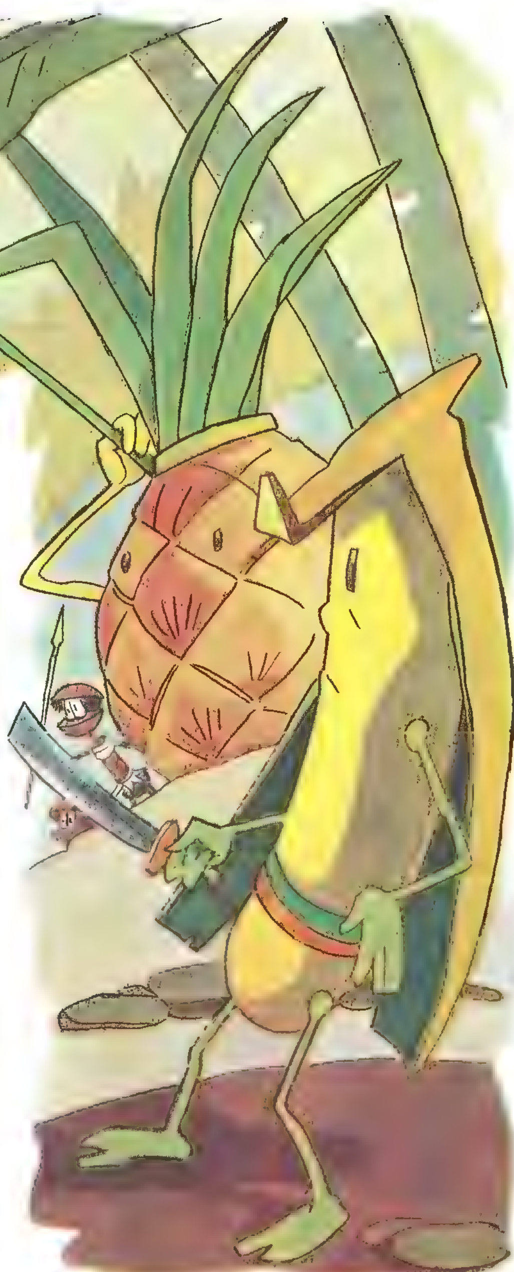

Озирнувся бідолашка,
Бачить: поряд і Ромашка.
Теж нічого не збагне
І в душі його кляне.
Теж прив'язана. З травички
Визирають чоловічки.
Б'ють в тамтами і свистять.
Ну, чого вони хотять?
Вельми жваві і моторні,
Серед них є зовсім чорні,
І зелені, як трава,
Й шоколадні. От дива!
Щиро вирвалось в Барвінка:
— Що це ще за поведінка?
Чи вчитеся в хижаків,
Як хапать мандрівників?!
Чи не сором? Що вам треба?
Ми — з-за моря. Просто з неба.
Ми — з далекого села.
Ми на вас не маєм зла.
Я — Барвінок. Ось — Ромашка.
Ось — наш коник-роботяжка.
Ми в путі вивчаєм світ.
Розв'яжіть же нас і — квит! —
Стриб — фігурка. Чорна, чорна.
Тільки зубки — білі жорна.
Під рукою — чорний спис:
— Бач, співає, наче лис!
Я — славетна Чорна Кава,
До чужинців неласкава.
Білі... ці... твої брати...
Нас полюють, мов хорти. —

Стриб — зелений чоловічок.
Провисало кілька стрічок
На подертий комірець.
— Білі, — крикнув,
— хай вам грець!
Ви рвете мене, Банана.
Не одна на тілі рана.
Не один мій брат, Банан,
В клітці плив за океан.
Стриб — шишкастий чоловічок:
— В білих — сила диких звичок.

Я — шляхетний Ананас.
Переслідують і нас...
За моря в мішках везуть,
Щоб продати. В цьому суть!
Ви — шпики царя Бамбука! —
Скрикнув хлопчик:
— Що за бука?
Що за штука — цар Бамбук!
Та зніміть мотузку з рук!
Чом ви лаєте без міри
Не діла, а колір шкіри?
Ось, приміром, наш город:
В нім, як райдуга, народ.
Зеленаві, не гіркі,
Дружне плем'я — огірки.
Баклажани — сині всі,
Мов померзли у росі.
Мак — червоний, наче жар.
Сонях — жовтий, мов ліхтар.
Фарба в кожного своя,
Але добра в нас сім'я.

Різнобарвні й бур'яни,
Злі Осотові сини.
Навіть гарні є на вид.
Тільки ж то — хижацький рід.
Про Бамбука розкажіть,
Але спершу — розв'яжіть! —
Витяг ножика Банан:
— Так, виходить, ти — не пан? —
І здригнувсь, бо між дерев
Пролунав машини рев.
Тут маленькі бідарі
Миттю зникли в чагарі.

На галяву виліз «джип»,
Натрудився, аж захрип.
За кермом сидів Будяк
І горланив, наче дяк:
— Я — слуга царя Бамбука,
Що блоху вціляє з лука.
Поряд з хвацьким водієм,
Хто це? Ніби пізнаєм...
Він в корковому шоломі,
Та очиці всім знайомі.
В гімнастьорці голубій,
Але той же, хоч убий!

Ось Барвінок, ось і пальма.
Завищали добрі гальма.
І в шоломі набакир
На Барвінка глянув... Тхір.
Простогнав він: — Любий синку,
Та невже... це ти, Барвінку?—
Хлопчик теж гукнув: — Тхоряко,
Звідкіля ти, лобуряко? –
Тхір підскочив: — Я віднині
Не Тхоряка — пан Тхоріні! —
А Будяк закинув пляшку
Й задивився на Ромашку.
— Хоч тендітна і мала,
Добра б наймичка була! —

Гаркнув Тхір: — А ти, земляче,
Не зрадів мені неначе?
— Не прийду ніяк до тями.
— Не чекав на зустріч з нами?
— Будяка ж було забито!
— Цей ще більший зріс за літо.
Будякову насінинку
З дому я привіз, Барвінку!
— Менш дивуюсь, що його стрів,
Як потрапив ти на острів? —
Посміхнувся Тхір пихато:
— Бач, розпитує, мов тато!
Рідний край мені наскучив,
Всяк мене за вредність жучив.
Через тебе, цуценя,
Втратив маршальське звання!
Дорікали й хлібороби:
Їм мій дух не до вподоби...
Я стягнувся й за готівку
За кордон купив путівку.
З гурту — втік. Писнув цидулку.
В панства випросив притулку.—
Зойкнув хлопчик:

— Ах ти ж, зрадник! —
Тхір сичить:

— Я — царський радник!
Влаштуватись треба вміти.
А тебе... з'їдять терміти!
Іч, знайшовся патріотик!
Проштрикни йому животик.
— Згине й сам! — Будяк сказав.—
Хтось добряче прив'язав.

А дівча, на зло йому,
Покоївкою візьму.—
Підхопив Будяк Ромашку
Кинув, наче в каталажку,
У зелений «джип» і враз
Дав машині повний газ.
Наш герой повік не плаче,
Але тут скрививсь, одначе,
Й на заморську рогозу
Упустив гірку сльозу.

V

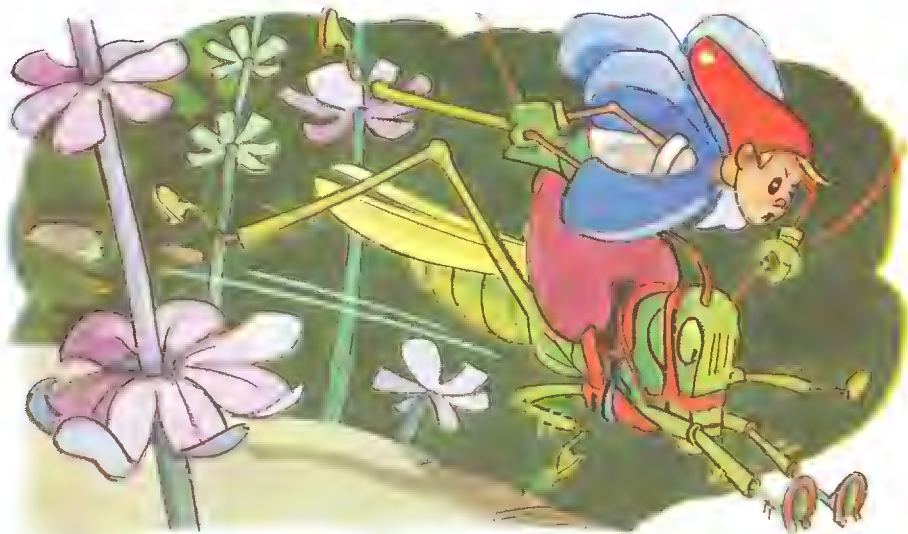
Рідко так бува в поході,
Щоб при сонячній погоді
Все з початку й до кінця.
Ждуть і віхоли бійця.
Річ Барвінкові знайома.
Мандрував же він і вдома,—
Хоч жорстоко потерпав,
Гордий дух — не занепав!
Розв'язав його Бананик,
Простягнув солодкий пряник.
Уклонився Ананас:
— Ти не гнівайся на нас! —
Пригорнула Чорна Кава:
- Все це я... криклива гава...
Ти, Барвіночку, пробач,
Помилились, хоч ти плач.
— А чого ж ви не напали
І як слід не відклепали
Будячину і Тхора?
— Не прийшла іще пора.
Ми, браток, в душі герої,
Але в нас замало зброї.
Поспішиш — сумний фінал.
Цей Будяк, мов арсенал.
Головні ворожі сили
В грізних кактусах засіли,
Поміж ними — цар Бамбук,
Що завдав нам стільки мук.
Ми повстали нині вранці.
— Співчуваю вам, повстанці...
Любі сестри і брати,
Як Ромашечку знайти?
Я летів у вирій з миром...
— Будь же нашим командиром,
Штурмом візьмемо палац
І розбійників — бабац!
Певне, там твоя подружка,
Будякова нині служка.
Ну, Барвіночку, веди!
Спис бери, напийсь води! —
Вільний табір аж клекоче.
Хлопця всяк обняти хоче.
Та Барвіночок без слів
Журно голову схилив.
І не глянув на Банана,
Що простяг йому нагана.
Чорна Кавина рідня
Підвела в ту мить коня.
Промовляє Кава гідно:
— Нам також війна огидна!
Любим рідний Тулумбас,

ПЛАН
БОЮ

Та Бамбук... вивозить нас!
Відриває від коріння,
Знищив ціле покоління,
Продає у чужину
Нашу молодість ясну. –
Схвилювала вкрай Барвінка
Чорна Кава, дивна жінка.
Що робити? А Банан
Обійняв його за стан:
— Є для бою в нас резерви.
Чи міцні у тебе нерви?
Глянь, Барвіночку, які
Джунглі виставлять полки! —
Свиснув він, і вирина
З лісу чудо звірина.
Усміхалися, раділи,
Нуртували крокодили,
Бегемот солідний вів
За собою сто левів.

За левами носороги
Підкидали куці ноги.
Поміж тигрів п'ять пантер,
Чорних тигрячих сестер.
Пуми йшли за кабанами,
Потім слон з трьома синами.
Буйвол згорда поглядав,
Поспішав за ним удав.
Статні зебри майоріли,
І останні йшли горили.
Чорна Кава розцвіла,
Чорним оком повела:
— Дружно рушим, вал за валом!
Будь же нашим генералом! —
Скочив хлопчик на коня:
— Ви для мене, як рідня!
Вірю в вашу чесну справу,
Та призначте Чорну Каву! —
Звівся він на повний зріст:
— На сьогодні я — турист...—
Всім ласкаво глянув в вічі,
Уклонився друзям тричі:
— Помагатимуть мені
Насінинки чарівні! —
На прощання Чорна Кава
Обняла його ласкаво.
Заревіли звірі всі.
По сльозах, як по росі,
Без дороги, без стежинок
Через ліс помчав Барвінок.

Він вглядався, як і слід,
В нечіткий машинний слід.

VI

В Будяка — розкішна вілла,
Сад і слуг силенна сила,
В основному — слимаки
Й вилупаті павуки.
Став Будяк великий дука
В самого царя Бамбука.
Чином цар не обмине,
Бо здорове і дурне.
На світанку, ще в піжамі
Вже він грається ножами,
Ріже стіни і стільці,
Стіл, підлогу, олівці.
Миску вилиже до блиску
І поріже ложку й миску.
Коле, ріже все навкруг,
Сад, паркан і навіть слуг.
Зранку мчить на
«джипі» в хащі,
Пальми вислідить найкращі
І працює до обід,
Всі ножі пускає в хід.
Він Банани зелененькі
Відріза від пальми-неньки,
Ананаси відбира
Для царя і для Тхора.
Чорних Кавиних маляток
Він хапає, мов курчаток.

Перев'яже і — в тюрму.
Темний ящик — при йому.
А обідає він – в ліжку.
Тягне жук свинячу ніжку,
Потім, вигнувшись в дугу,
Слимаки несуть рагу.
По обіді вікна й двері
Замикають до вечері.
Слимачок на дудці гра,
Дука душить комара.
От Будяк привіз Ромашку
І замкнув, неначе пташку.
І вона вже днів із шість
Вікна б'є, не п'є й не їсть.
Раз Будяк до неї входить,
Як завжди, ножами водить.
Прохрипів:— Звари борщу.
Буде смачно — відпущу! —
Дуже дівчина зраділа,
Швидко вмилася й за діло.
Розігнала слимаків,
Сміття вимела з кутків.
Відшукала чистий горщик
І зварила в ньому борщик,
Добрим салом затовкла
Ще й сметани улила.
Чудо-борщ! Таких борщів
Ще ніхто в житті не їв!
Український, знаменитий,
Наче полум'ям налитий.
— Щоб ти луснув, клятий! Їж.
І звільни мене скоріш.—

З'їв Будяк чотири миски,
Усміхнувся:— Витри слізки!
Що, ненавидиш мене?—
І скривився:— Не смачне!..—
Тут Ромашка не стерпіла,
Горщик з борщиком схопила,
Дурня в лоб як садоне!
Він кричить:— Кого? Мене?
Павуки! Зв'яжіть їй ручки,
Щоб потерпли навіть пучки!
Іноземку цю лиху
Замордую у льоху,
Щоб забула вредна жінка
І Вітчизну, і Барвінка.
І усі свої права.
Щоб хилилась, як трава!
Знов Ромашка під замками,
Павутиння рве руками,
Хижа темрява навкруг.
Де ж Барвінок, вірний друг?
Може, сам він у неволі?
Дні тюремні йдуть поволі.
Якось, бідна, в мить гірку
Чує шум якийсь в кутку.
Придивилася Ромашка,—
З нірки вигулькнув мурашка
З добру мишку завбільшки,
Голова — на три вершки.
Над бровами дві антени,
Вигляд бравий, не нужденний.
— Гей, Ромашко! — Витер піт. –
Не лякайтесь. Я — Терміт.
Вам привіт від тьоті Кави.
Бачу, кепські ваші справи.
Не журіться. Я,Терміт,
Знаю всі дороги в світ.—

Наче ножицями, люто
Він міцні розрізав пута.
Вмить Ромашка ожила.
— От спасибі. Ну й діла!
Може, чули, що з Барвінком?
— Він живий, моя дитинко,
Не згубив твої сліди,
Мчить на конику сюди.
Ех, якби йому шаблюку,
Він би дав царю Бамбуку!
Чом, Ромашечко, мовчиш?
Вибираймося хутчіш! —
Мов знімав Термітик мірку,
По Ромашці вирив нірку.
Галерея хоч куди,
Хочеш — лізь, а хочеш — йди.
З висоти звиса коріння,
Світлячки, смішні створіння,
Не нудьгують на посту,
Розганяють темноту.
— Після праці, ой, важкої,
Хід пробив я аж в покої,—
Каже дівчинці Терміт.—
Може, йти туди не слід?
Бережись царя Бамбука,
Він лукавий, мов гадюка.
Вже царює триста літ,
Як розказував мій дід.
Чарівник лихий від роду,
Зневажає він природу.
Але чув від діда я,
Страх, боїться солов'я.
Коли б ваша диво-пташка
Та затьохкала, Ромашко!
Заспівала б тут, у нас,
Вільним став би Тулумбас.—

А Ромашка сумовита
Нахилилась до Терміта:
— Соловейко в чужині
Забуває про пісні...

VII

Повний гордої відваги,
Ледь присушений від спраги,
Мов гартований в огні,
Мчить Барвінок на коні.
Він герой поміж героїв,
Швидко тропіки освоїв.
Переплив аж сто річок
Невгамовний козачок.
Сотні раз топився в вирі,—
Виручали друзі-звірі.

На озерах — бегемот
Послужив йому, як плот.
Крокодилики в савані
Тричі вихопили з твані.
А удав... Він малюка
Врятував від пацюка.
Продиравсь малий крізь хащі,—

Два гіганти роботящі,
Два слони пробили путь,
Прогули: — Здоровий будь!.. —
Через піняві пороги
Перенесли носороги.
Поки спав, на камінці
Видра випрала штанці.
Лев вітав Барвінка ревом,
Спочивав він поруч з левом.
Швець відомий, дикобраз
Чобітки чинив не раз,
А сьогодні, мов на шафу,

Хлопчик виліз на жирафу,
Придивлявся з висоти,
Де палац, куди іти.
Спершу кактуси побачив.
На листочку шлях позначив.
Он і вежі, он і плац.
Мчить Барвінок у палац.

VIII

Цар Бамбук меткий, мов щука,
Весь Бамбук, немов з бамбука:
Руки й ноги, вуха й ніс,
Плечі й ребра. Верх і низ.
Круг чола, мов навіжені,
Пнуться пагони зелені.
Пальці бігають худі
По зеленій бороді.
Жваві нишпорять очиці
По бамбуковій світлиці,
Де з бамбука стіл і трон
І колекція корон.
Аж до стелі — на портреті
У зеленому береті
Той же вираз, той же цар,
Бородатий, мов швейцар.
З бороди рука Бамбука
Простягається до лука.
Цей бамбуковий свій лук
Дуже любить цар Бамбук.
На бамбуковій канапці
У червоні взута капці,
В білі вдягнута штанці,
З тихим смутком на лиці,
Марить дівчинка слабенька,
Вся немовби голубенька.
Сукня й бантик голубі.
Цар питає:— Що тобі?
— Ой-ой-ой! Нудьга страшенна!
— Випий кави, Цикломено!
— Знову кава, знову — їж!
Хочу в Лондон, чи в Париж.
Хочу в оперу, до міста,
Танцювати хочу твіста.
Тулумбас мені набрид.
Буду плакати навзрид!
— Ну, яка ж ти, доню, злюка!
Ну, давай стріляти з лука! —
До вікна підвів малу
І в вікно пустив стрілу.
— Ха-ха-ха! У гаву влучив!
— Змовкніть! Лук мені наскучив! —
Аж затіпалось дівча.
— Ні з ким гратися в м'яча! —
Цар підскочив:— Дай-но вушко!
Скоро матимеш ти служку.
Білу, з гарної сім'ї.
Звуть Ромашкою її.
— Де ж вона?
— Вчимо поволі
В Будяковій, доню, школі,
Щоб навчилась догоджать.
— Приведіть! Не хочу ждать! —
Цар Бамбук зігнувсь на троні
І потер зелені скроні:
— Щось та зробимо, повір! —
Свиснув цар — з'явився Тхір.
Дав цукерку Цикломені.
М'яв він ножиці у жмені,
Ще тримав парфуми й крем,
Бо служив перукарем.
— Освіжити, чи постригти?

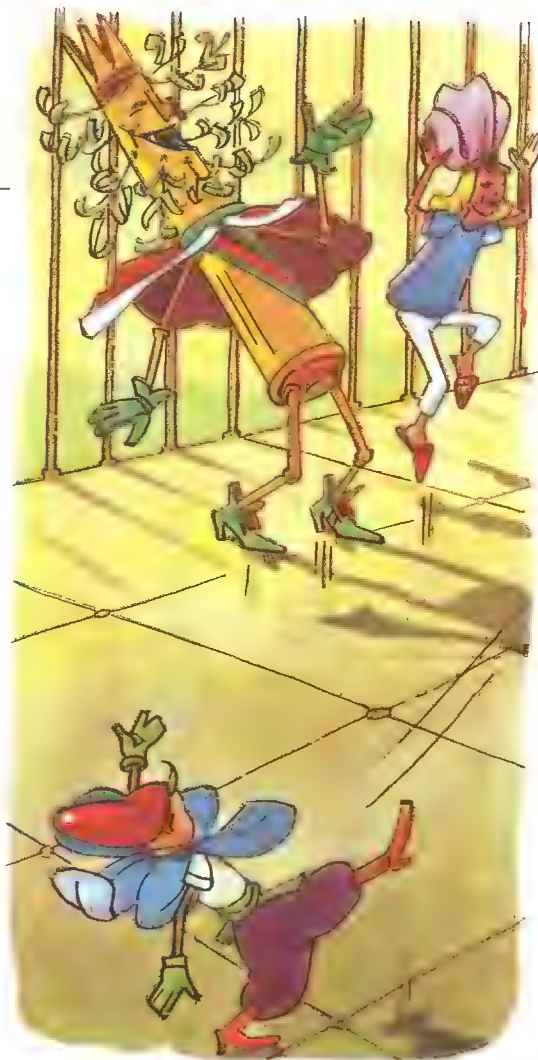

— Що нове розвідать встиг ти?
— Вірно служим, ваша честь!
Доповім. Новини єсть.
Всі плантації клекочуть.
Ці повсталі... вас не хочуть.—
Засміявся гучно цар:
— Збунтувався мій товар!
Бач, які спеціалісти,—
Не хотять у ящик лізти.
Чую цих повстанців крик
Триста років кожен рік.
Пан Тхоріні! Де Ромашка?
— Царю, вимовити важко!
Утекла вона від нас...—
Цар кописткою потряс:
— Дармоїди! Кашалоти!
Геть з очей тютюн полоти!
Що за прикра новина?
Ми сильніші, чи вона?
Слід було їй дати віллу
Ще й нову машину білу,
Одягти її в нейлон,
Дать цукерок на мільйон.
Отоді б ми і Ромашку
Підпрягли в свою упряжку.
Та нікуди не втече.
Позмагаємось іще!
Як забуде свій город,
Вам — найвища з нагород!
— Тільки так!
— А де ж Барвінок?
— Скаче верхи без зупинок.

Навіть буря не спиня
Довгоного коня.
— Де він зараз?
— Десь тут, близько...
— Прилучити б і хлопчиська
До бамбукових рядів.—
Та Тхоріні не зрадів.
Тхір зітхнув, закрив очиці,
Невдоволення на пиці.
А принцеса молода
Вже не плаче, не рида.
Аж завмерла, аж не дише:
— Розшукайте їх скоріше! —
Раптом в закутку, де трон,
Гучно дзенькнув телефон.
Узяла принцеса трубку,
Прикусила нижню губку,
Потім в трубочку: — Ал-ло! —
Ніжне личко розцвіло:
— Ой, Барвінок просить тата,
Дзвонить поряд, з автомата...—
Трубку вихопив із рук
В Цикломени цар Бамбук.
Притулив її до вуха,
Голосок Барвінків слуха,
Потім каже: — Гостю мій,
Перепустка — в прохідній! —
Цикломена звеселіла,
Стала ніжна, стала мила.
А Тхоряка затремтів,
Простогнав: — До всіх чортів!
Ваша... ве-ве-ве... височність!

Це ж велика безтурботність...
Цей... бе-бе... куди не кинь...
Ме-ме-ме... троянський кінь.
Вибухівка, шабля, порох...
Цей Барвінок...Він же ворог!..—
Щигля дав Тхору Бамбук,
Аж пішов луною гук.
Дати другого не встиг,—
Став Барвінок на поріг.
Каблучками цоки-цоки,
Крок рішучий, руки в боки,
Гордий стан, сміливий зір,
Шапка-бирка набакир.
Біля трону зняв перчину,
Уклонився чин по чину.
— Хто тут цар? Здається, ви,
Дядько з поглядом сови!
Я — Барвінок з Диво-краю.
Мандрівник. Знання збираю.
Ми з Ромашкою за мир.
Але цей... поганий звір...—
Глянув хлопчик на Тхоряку,
Той відчув на серці мряку.—
Ти, Тхоряко, ти — змія!
Де Ромашечка моя? —
Цар за плечі взяв Барвінка:
— Не кувікай, наче свинка!
Не стрибай на нас, як рись,
А спочатку розберись.
Знай же все. Твоя Ромашка
Не вбивалася так тяжко.
Їй сподобалося в нас.

Полюбила Тулумбас.
Прижилася тут чудово,
Аж забула рідне слово.

Вічне літо, вічний сад.
Їй не хочеться назад. —
Закричав Барвінок: — Царю,
Не кажіть таке, бо вдарю!
У Ромашки на чолі
Сяйво рідної землі.
Ця — не зрадить. Не повірю
Ні тобі, ні цьому звірю!
Де Ромашка? Де Будяк?
Найбридкіший з гультіпак? —
Підстрибнула Цикломена:
— Як сказав! Класична сцена!
Пан Барвіночку, спочинь,
Бо надворі гарячінь,
Скинь шапчину, скинь тільняшку,
Не турбуйся про Ромашку,
Відшукається дівча.
Чи давно ти грав в м'яча?
— У м'яча? Забувся майже.
— Коли хочеш...
То тримай же! —
І помчав до хлопця вскач
Величезний жовтий м'яч.
Де і взявся, чи не сон це?
Променистий, наче сонце,
Витівний, немов циркач,
Величезний жовтий м'яч.
Налетів він на Барвінка
І — відбив його хлопчинка.
Цар ударив по м'ячу.
М'яч угору дав свічу.
Цикломена скік та хлоп
І м'ячем Тхоряку в лоб.
Засміявся цар лукаво:
— Бачиш, з нами як цікаво! —

А в світлиці під столом
Враз намітився пролом.
Мов сокирами, Терміт
Пробивав Ромашці хід.
Проминувши охорону,
Вийшла дівчинка з-за трону.
Біля царського плеча
Пролунало: — Кинь м'яча!
Значить, ось де наш соколик! —
Покотився м'яч під столик.
Цар ще більш позеленів,
Дав Тхоряці штурханів.
Тут зчинив Барвінок галас:
— Відшукалась! Відшукалась!
Здрастуй, дівчинко! Ура!
Ну, Ромашко, нам пора! —
Він Ромашку взяв за ручку
І крутнув на дверях ручку.
Та навстріч йому — ножі
Спрямували сторожі.
Цар надувся, випнув груди:
— Не пущу я вас нікуди!
Поростете при мені
У вазоні, на вікні! —
Хлопчик вигукнув: — Сваволя!
— А буває й гірша доля! —
Прогримів лихий Бамбук.—
Більше знатимеш наук!..—
Хлопчик вигукнув: — Повстанці,
Десь увечері чи вранці...—
Засміявся цар Бамбук
І стрілу поклав на лук:
— Та коли б я вліз в багаття,
Обгоріло б тільки плаття.
Насмішили, диваки!
Царюватиму віки!
Знай, Барвінку, й ти, дівице,
Єсть у мене таємниця.
Я — нащадок чаклуна,
Я — сильніший за слона.
Заганяти в мене кулі,
Ніби щигля дать акулі.
На ось лука і звідсіль
Ти мені у око ціль.—
Ухопив Барвінок лука
І стрільнув царя Бамбука.
Глухо тенькнула стріла,
Царське око протяла.
Цар сміється: — Недолуге!
На стрілу. Стріляй удруге! —
Знову тенькнула стріла,
Мов крізь тінь якусь пройшла.
Цар сміється: — Зрозуміло?
Я — чаклун, Ромашко мила.
Лиш один дурний оракул
Провіщав мені біду
В ту хвилину, як затьохка
Соловейко в цім саду.
Але кожному відомо,
Що співає він лиш дома.
А у нас він, мов німий.—
Цар крутнувся, наче змій,
Глухо вдарив у долоні
І вгодовані, мов коні,

Вбігли кактуси-бійці.
Меч у кожного в руці.
Поміж тими сторожами
Бовванів Будяк з ножами.
Із Ромашки дурень цей
Не відводив злих очей.
Цар гукнув: — Тягніть лопати.
Цих... туристів... прикопати.
Наберіть землі в мішки,
На веранді є горшки.

Хай посидять у вазоні,
Та поставте на осонні,
Де сухіш і гарячіш.
Ну, беріть їх, та хутчіш! —
Як Барвіночок не бився,
У вазоні опинився.
Подорожники малі
Аж до пояса в землі.
Це не жарти і не смішки,
Як землею скуті ніжки.

Цикломена знову в плач.
Сльози капають на м'яч...

IX

На веранді — люта спека.
Пити, пити... хоч півдека...
Та, гнобителю, не жди,
Не проситимем води...
Взявши кружку превелику,
Тхір поволі миє пику,
Цар на кучері свої
Ллє холодні ручаї.
Лиш надвечір царська дочка
Їм дала по півковточка,
Як лишилася сама.
Облила їх крадькома.
Але ось повечоріло.
В небі хтось розлив чорнило.
У пітьму поринув сад.
Чути квітів аромат.
Впала місячна доріжка,
Цар Бамбук уклався в ліжко.
Задзвеніла тепла ніч,
Полилася тиха річ:
— Бач, поснули, лиходії!
Що робить? Нема надії.
— Так, Ромашко, не кажи,
Смуток вузликом зв'яжи...
Може, скоро й порятунок.
Пам'ятаєш подарунок —
Вузлик діда Гарбуза?

От і висохла сльоза.
— Чи зберіг ти насінинки?
— До останньої зернинки!
— Де ж вони?
— Не при мені.
У тороках, на коні.
— Глянь-но,— мовила Ромашка,—
Біля нас, на вітах пташка.
— Соловейко, це не ти?
Відгукнися з темноти!
З тихих, затишних кутків
Обізвись до земляків.
— Так, це я дрімаю в листі,
Наді мною зорі чисті,
А внизу — земля чужа,
Холодніша від ножа...
— Заспівай, нам так потрібна
Співомовка твоя срібна.
Заспіваєш нам? — О, ні!
Я не можу... в чужині...
От, якби це на Вкраїні,
Та бузок, та ночі сині,
Та город ваш...— мовив птах.—
Там і пісня на вустах.
Соловейко журно писнув,
А Барвінок стиха свиснув.
На козацький той мотив
Коник Дзвоник прилетів.
Застрибав він по вазону,
Обійняв Ромашку сонну.
Шаруділи в тишині
Насінинки чарівні.

Взяв із вузлика Барвінок
Повну жменьку насінинок,
По землі розсіяв їх.
І отямитись не встиг,
Як сяйнуло ніжне світло.
Мальва весело розквітла,
Потягнувся їй навстріч
Синій Кручений Панич.
Ось і тин, знайомий, рідний.
На кілку баняк солідний.
Ну, а далі, аж шумить,
Наша радість, наша міць!
І Гарбуз у жовтій свиті,
І Редиски в оксамиті,

Хрін, відомий витівник,
І Цибуля, і Часник.
Онде й Сонях, і Квасоля,
І огрядна Бараболя.
І Горох в усій красі.
Ой, усі ж вони, усі!
Ось Гарбуз в долоні вдарив,
Кріп по бубону ушкварив.
Баклажанник — у дуду,
Мов сказав: — Не підведу!
Стрепенулися цимбали,
Всі городні застрибали
У веселому танку
На зеленім моріжку.

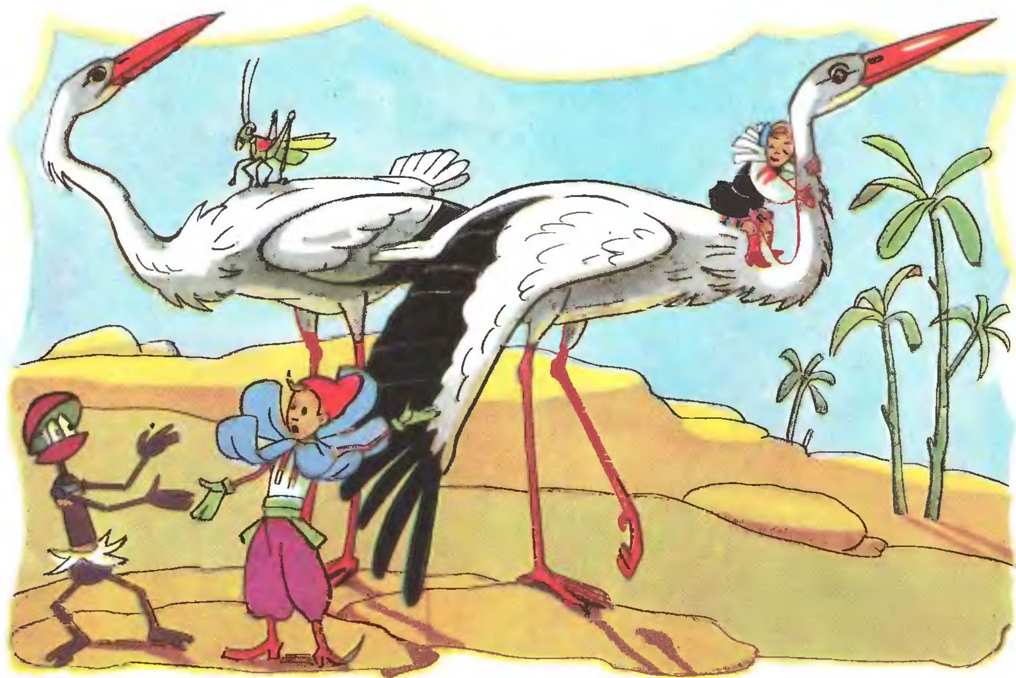
Затремтів Барвінок дрібно:
— Здрастуй, земле,
здрастуй, рідна! —
Може, сниться? Ні, не сон.
Ось Ромашка, ось вазон.
Он і пташечка сіренька,
І в пташини серце тенька.
Чути голос солов'я:
— Україну бачу я...
Ось воно, що рідним зветься.
Пісня, пісня владно рветься! —
Простогнав він поміж віт
І затьохкав на весь світ.
Зник город, далеке світло.
Чарівне видіння зникло.
Соловейко ж — тьох та тьох,
Мов співав за десятьох.
Босий, вибіг цар з палацу
І в трусах помчав по плацу.
— Влада кінчилась моя!
Чую пісню солов'я! —
Тут за царськими садами
Тричі вдарили тамтами.
В наступ друзів повела
Кава, жіночка мала.
Ось Будяк заводить «джипа»,
Стогне цар, Тхоряка хлипа.
Цар кричить: — В аеропорт! —
Ззаду — кактусів ескорт.
Скоро кактуси відстали
І ножі ламати стали.
Без квитків, а просто так
Троє вскочили в літак.
Як заплаче цар: — Бамбули,
Ви ж дочку мою забули!
— Іншим разом,— мовив Тхір,—
Заберем її, повір!..—
Мить — і зникли у повітрі
Цар Бамбук і слуги хитрі.
Але бій точився далі.
Ось на штурм пішли повсталі,
Взяв відразу воїн-слон
Триста кактусів в полон.
Спритні мавпи та бізони
Посадили їх в вазони.
Посумують, що зазря
Воювали за царя.
А Барвіночка звільнили
Три веселих крокодили.
Поздоровив їх обох
Величезний носорог.
Цикломена, от дівча!
В натовп кинула м'яча.
Слон відбив його ногою,
А жирафа — головою.
Тітка зебра — копитом,
Буйвол носом і хвостом.
І сказала Чорна Кава:
— Хай же буде тут держава
Добрих звірів і птахів,
І веселих дітлахів!
Хто привітний,
серцем добрий,
Прилітай до нас за обрій!

Намалюймо на гербі
М'ячик, квіти голубі! —
Враз мов хмара сонце скрила,
То пташині в небі крила.
То лелеки й журавлі,
Щиглі й ластівки малі.
Гуси-лебеді з шпаками,
З соловейками, з качками
Почали в бузковій млі
Шлях до рідної землі.
Дужі крилонька лелечі
Вниз — і прямо до малечі.

Як невтомні пастухи,
Підійшли до них птахи.
Перший вимовив лелека:
— Ну, Барвінку, путь далека!
Поки сонце не зайшло,
Лізьте, дітки, на крило!
— На Вкраїні — весна-красна.—
Другий мовив: — Ясно?
— Ясно! —
Чорна Кава підійшла,
Скільки в погляді тепла!
— Може б, ще погостювали,

Ми б вам хатку збудували! —
Відповів Барвінок: — Ні.
Ждуть на рідній стороні. —
Гучно вдарили тамтами,
Заревли гіпопотами,
Вийшов слоник із рядів,
На лелеку підсадив.
Зняв Барвіночок перчину,
Уклонився чин по чину:
— Приїздіть і ви до нас,
Чорна Кава й Ананас,
Друг Бананик, весь народ
Приїздіть на наш город.
Мить і — зникли вдалині.
Попливли навстріч весні.

Редактор *В. А. Малишко*

Художній редактор *Г. Т. Мороз*

Технічний редактор *Х. М. Романчикова*

Коректор *В. В. Богаєвський*

34 коп.

